فقه مصور عبادات

آسان سازی وآموزش احکام اسلام

پاکی | نماز | روزه | زکات | حج

د. عبدالله بن سالم باهمام

ترجمه
د. محمد سرور محمد مراد سروری بلخی

روزهء رمضا ن

https://www.al-feqh.com/fa

روزهء رمضان

مطالب

روزهء رمضان
از فضائل رمضان
افطار در رمضان
چگونه دخول رمضان ثابت میشود

روزهء رمضان

روزهء رمضان رکنی از ارکان اسلام است، وفریضهء است که الله تعالی بر بندگانش فرض گردانیده است.

الله متعال فرموده است: (ای کسانیکه ایمان آوردید، روزه برشما فرض شده، چنانچه بر کسانی پیش از شما نیز فرض شده بود، تا باشد که پرهیزگار شوید) (بقره: ۱۸۳)

ورسول الله ﷺفرموده اند: ((اسلام بر پنج چیز بنا شده))[۱] واز جمله: ((روزهء رمضان)) را ذکر کرده اند.

دخول رمضان چگونه ثابت میشود؟

دخول ماه رمضان با رؤیت هلال ثابت میشود، اگر پس از غروب خورشید روز بیست ونهم ماه شعبان هلال دیده شد، بدون تردید ماه رمضان داخل شده است، اما اگر بعد از غروب خورشید شب سیم شعبان هلال دیده نشد، ویا غبار ویا ابرها ویا دود مانع رؤیت هلال گردید، ماه شعبان سی روز کامل حساب میشود، بدلیل فرمودهء آنحضرت ﷺ: ((با دیدن هلال روزه بگیرید، وبا دیدنش افطار کنید، اگر هوا ابری شد، ماه را سی روز حساب کنید)).[۲]

(۱) به روایت بخاری.
(۲) باتفاق بخاری ومسلم.

افطار در رمضان

روزه خوردن در رمضان حرام بوده واز گناهان کبیره بشمار میرود، اگر کسی بدون عذر یک روزی آنرا بخورد، اگر توبه نکند روزه عمر برایش کفایت نمی کند،بدلیل فرمودهء نبی اکرم ﷺ: ((کسیکه یک روز رمضان را بدون عذری که الله تعالی افطار را در آن مجاز دانسته بخورد، روزهء دهر قضائی آنرا کفایت نمیکند)).[۳] وجزای روزه خوری بسیار سنگین است، از ابی امامه باهلی ﷺ روایت است که فرمود: ((از رسول الله ﷺ شنیدم که میفرمود: من در خواب بودم[۴] که دو مردی آمدند...ومرا باخود بردند، ناگهان قومی را دیدم که از رگهای پاهایشان[۵] آویخته بودند، گوشه های دهنهایشان[۶] پاره بود واز آنها خون می چکید، فرمودندکه پرسیدم: اینها چه کسانی هستند؟ گفت: اینها کسانی هستند که پیش از پایان وقت روزه ءشان افطار میکنند)).[۷]

(۳) به روایت ابو داود
(۴) بینا: بینما: در حالیکه.
(۵) عراقیب: جمع عرقوب: وآن رگهای پشت شتالنگ های پاها
(۶) أشداق: گوشه های دهن.
(۷) به روایت ابن حبان.

https://www.al-feqh.com/fa

https://www.al-feqh.com/fa

عذر های روزه خوری در رمضان

۱ـ بیماری

برای بیمار روزه خوردن در رمضان مباح است، بدلیل فرموده‌ء الله متعال: (اگر کسی از شما بیمار ویا مسافر بوده، باید از روزهای دیگر قضای آنرا بشمارد) (بقره: ۱۸۴)

بیماری که رخصت روزه خوردن برای بیمار در آن وجود دارد، همانست که روزه گرفتن با آن برای بیمار مشقت بار بود، ویا روزه برای مریض مسبب ضرری برایش میگردد.

روزه خوردن بیمار

اگر بیمار روزه خورد – در بیماری که امید بهبودی وجود داشت – بر وی قضای روزهای را که افطار کرده بعد از شفا یابی از بیماریش واجب است، بدلیل فرموده‌ء الله متعال: (اگر کسی از شما بیمار ویا مسافر بود، باید از روزهای دیگر قضای آنرا بشمارد) (بقره: ۱۸۴).

۲ـ سفر

برای مسافر روزه خوردن در رمضان مباح است، وبر وی قضای آن واجب است، بدلیل فرموده‌ء الله متعال: (اگر کسی از شما بیمار ویا مسافر بود، باید از روزهای دیگر قضای آنرا بشمارد) (بقره: ۱۸۴).سفریکه روزه خوردن را مباح میکند، همان سفریست که در آن نماز نیز قصر خوانده میشود، که در عرف وعادت برایش سفر گفته میشود، بشرط اینکه سفر مباح باشد، نه سفری که برای معصیت بوده، ویا سفری که غرض از آن حیله‌ء برای روزه خوردن باشد، در چنین سفری اجازه روزه خوردن را ندارد.

واگر مسافر روزه گرفت، روزه اش صحیح بوده از رمضان حساب میشود، بدلیل حدیث انس بن مالک ﷺ که فرمود: ((با نبی اکرم ﷺ سفر میکردیم، روزه دار ما بر روزه خوریا روزه خور ما بر روزه دار اعتراضی نداشت)).[۱] اگر بر مسافر روزه سخت بود، ویا بر وی مضر بود، روزه خوردن برایش بهتر است، زیرا که نبی اکرم ﷺ مردی را دیدند که از گرمی، بر وی سایه کرده ومردم در اطرافش جمع شده بودند، آنحضرت

(۱) به روایت بخاری.

ﷺ فرمودند: ((روزه داشتن در سفر از نیکوئی نمیباشد)).[۲]

۳ـ بارداری وشیردهی

زن باردار ویا زن شیرده اگر بیم آن میرفت که روزه داشتن او برای خودش آسیب میرساند، روزه میخورد، ومانند بیمار، قضای آنرا بجا میآورد، بدلیل فرموده‌ء آنحضرت ﷺ: ((الله تعالی از مسافر روزه و برخی از نماز را عفو کرده، وهمچنین از زن باردار وزن شیرده روزه را عفو نموده است))[۳] واگر زن باردار ویا زن شیرده برخود از روزه داشتن بیمی نداشت، ولی نسبت به حمل وکودک شیرخواره اش بیم آسیب رسی بآن داشت، روزه اش را میخورد، وقضای آنرا روزه میگیرد، واز هر روزیکه افطار کرده برای مسکینی طعام میدهد، بدلیل فرموده‌ء ابن عباس ﷺ: ((وزن شیرده وباردار اگر بر کودکانشان بیم آسیب از روزه را داشتند، افطار نمود، به مساکین طعام میدهند)).[۴]

۴ـ حیض ونفاس

زنیکه در رمضان حیض دید ویا ولادت کرد، روزه اش را باید بخورد، وروزه داشتن بر وی حرام است، اگر روزه گرفت صحیح نیست، وبر وی قضای روزهای افطار شده واجب میباشد، بدلیل اینکه از أم المؤمنین عائشه صدیقه رضی الله عنها زمانیکه از قضای زن حائض روزه را نه نماز را پرسیده شد، چنین فرمود: ((هنگامی که به آن مبتلا میشدیم، به قضای روزه امر میشدیم، نه به قضای نماز)).[۵]

(۲) به روایت بخاری.
(۳) به روایت ترمذی.
(۴) به روایت ابو داود
(۵) به اتفاق بخاری ومسلم.

https://www.al-feqh.com/fa